โครงการ **กนู** (อังกฤษ: GNU) เป็นชื่อของโครงการพัฒนาระบบปฏิบัติการ ริเริ่มโดยริชาร์ด สตอล แมน เมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาระบบปฏิบัติการเพื่อให้เป็นซอฟต์แวร์เสรี ที่ทุกคน สามารถนำไปใช้ แก้ไข ปรับปรุง หรือจำหน่ายฟรี โดยไม่ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ โครงการกนู ประกอบไป ด้วย เคอร์เนล ใลบรารี คอมไพเลอร์ โปรแกรมระบบ และ โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ

คำว่า **กนู** (IPA: /gə ่ nu:/ เกอะนู หรือ / ่ nju:/ นยู ในบางประเทศ) เป็นคำย่อแบบกล่าวซ้ำ มาจากคำ เต็มว่า GNU's Not Unix (กนูไม่ใช่ยูนิกซ์) $^{[1]}$ เพราะระบบกนูพัฒนาให้เหมือนระบบยูนิกซ์แต่ไม่ได้ใช้ซอร์ สโคคของยูนิกซ์เลย

พ.ศ. 2549 เคอร์เนลทางการของกนู คือ Hurd ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ผู้ใช้ระบบกนูส่วนใหญ่เลือกโคยใช้ ลินุกซ์เป็นเคอร์เนล อย่างไรก็ตาม ระบบเหล่านั้นมักจะถูกเรียกว่า ลินุกซ์ ซึ่งถ้าจะให้ถูกต้องแล้ว ควรจะ เรียกว่า ระบบกนู/ลินุกซ์ (GNU/Linux systems) เพราะใช้ลินุกซ์เป็นเคอร์เนล ส่วนซอฟต์แวร์ส่วนอื่น ๆ มา จากโครงการกนู

โปรแกรมหลายตัวในโครงการ ก็ถูกปรับให้ทำงานในระบบปฏิบัติการอื่น ๆ ได้ เช่น ไมโครซอฟท์ วินโดวส์ บีเอสดี แมคโอเอส เป็นต้น